

„...w świecie baśni wszystko jest cudowne
i czarodziejskie...”

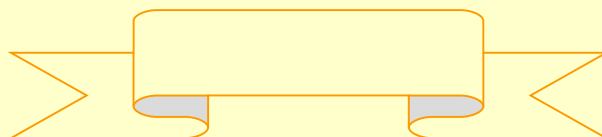
T. Sinko

PROJEKT EDUKACYJNY

**„KOCHAMY BAŚNIE”
Szkoła Podstawowa - kl. I-III**

Opracowała

mgr Katarzyna Babik - Miszkiewicz

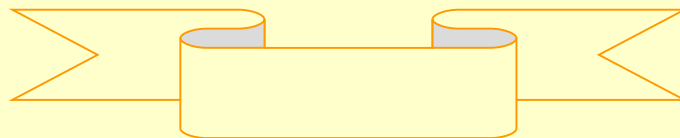
Wstęp

Baśń to najlepszy materiał biblioterapeutyczny. Pozwala ona rozładować lęki, zrozumieć skomplikowany świat, rozbudzić wyobraźnię, ukazać sens życia i przelotność cierpienia. Baśń w edukacji wczesnoszkolnej ma ważne znaczenie w wychowaniu i kształceniu. Podaje prawdy moralne, modele zachowań w sposób dostępny dla umysłu dziecka.

Baśnie skłaniają dzieci do fantazjowania, co wyrabia zdolność do szybkiego kojarzenia różnych zjawisk i tworzenia związków pomiędzy rzeczami. Dzieci jednak zawsze zdają sobie sprawę z nierzeczywistego świata baśni. Poszukują w nich nowych doświadczeń.

Baśń jest najlepszym towarzyszem dziecka, który wprowadza je w złożoność świata w kolejnych etapach życia.

Doświadczenia zdobyte w obcowaniu z baśnią przygotowują dziecko do świadomego odbioru dzieła literackiego.

Cele ogólne:

- popularyzacja czytelnictwa,
- rozbudzanie zainteresowań baśniami.

Cele szczegółowe projektu:

- przybliżenie twórczości znanych bajkopisarzy (H. Ch. Andersen,
- J.W. Grimm, Ch. Perrault),
- rozwijanie aktywnego współzawodnictwa,
- nabywania umiejętności koncentracji, komunikowania się i integracji
- z grupą,
- rozwijanie wyobraźni,
- kształcenie ruchu scenicznego i inwencji twórczej.

Metody i formy:

- wystawka o baśniopisarzach,
- ekspozycja ich twórczości,
- prezentacja w Power Point
- oglądanie adaptacji animowanych znanych baśni (seria bajki bez przemocy),
- konkurs plastyczny,
- konkurs ze znajomości baśni,
- przedstawienie

Osiągnięcia ucznia:

- uczeń umie ocenić wartość baśni,
- uczeń zna nazwiska najslawniejszych bajkopisarzy,
- uczeń aktywnie uczestniczy w zajęciach edukacyjnych,

REALIZACJA PROJEKTU

Wystawka o baśniopisarzach

Nauczyciel bibliotekarz przygotowuje w bibliotece wystawkę, przedstawia ona dzieła baśniopisarzy oraz rekwizyty związane z niektórymi baśniami. Na gazecie ściennej zaprezentowane są krótkie życiorysy Andersena, braci Grimm oraz Perraulta.

Uczniowie klas I-III wraz z wychowawcami zaproszeni są do biblioteki, aby obejrzeć wystawkę. Podczas prezentacji ogłoszony zostaje konkurs plastyczny pt. „Najpiękniejsza ilustracja do baśni”.

W taki sposób można zachęcić czytelników do zapoznania się z baśniami, pokazać jak pięknie są wydane, co przyczyni się do zwiększenia czytelnictwa.

Prezentacja w Power Point

Prezentacja ma na celu przedstawienie uczniom definicji, czym jest baśń oraz z jakich elementów jest zbudowana.

Oglądanie adaptacji baśni.

W bibliotece szkolnej znajduje się seria filmów animowanych „Bajki bez przemocy”. Uczniowie poszczególnych klas na zajęciach zapraszani są do biblioteki, gdzie oglądają bajki wybrane przez nauczyciela bibliotekarza.

Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza ilustracja do baśni”

Uczniowie wykonują ilustrację do ulubionej baśni wybraną przez siebie techniką, dzięki temu prace są bardziej zróżnicowane i atrakcyjniejsze. Prace oceniane są pod kątem pomysłowości, estetyki i samodzielności. Najciekawsze prace zostają wystawione w bibliotece szkolnej, a następnie trafiają do katalogu ilustrowanego.

Konkurs ze znajomości baśni

Klasy III

Wariant I

Etap I

Eliminacje klasowe, znajomość życiorysu -Andersena.

Pytania konkursowe:

1. Podaj imiona Andersena. (odp. Hans, Christian)
2. W którym roku urodził się Andersen? (odp. 1805r.)
3. Jaki kraj jest ojczyzną Andersena? (odp. Dania)
4. Jaką nazwę nosi rodzinne miasto Andersena? (odp. Odense)
5. O jakiej karierze marzył 14-letni Andersen (odp. aktorskiej)
6. Czym zajmowali się rodzice Andersena? (odp. matka – praczka, ojciec – szewc)
7. Gdzie znajduje się muzeum Andersena? (odp. w Odense)

8. W którym roku został wydany pierwszy zbiór baśni dla dzieci i jaką miał nazwę?
(odp. 1835r, Baśnie opowiadane dzieciom)
9. Jak nazywa się nagroda dla najlepszych twórców literatury dziecięcej ? (odp. Medal Im. H.Ch. Andersena)
10. W której baśni ukryte są wątki z życia Andersena? (odp. Brzydkie kaczątko).

Etap II

Reprezentację stanowią uczniowie, którzy najlepiej odpowiedzieli na pytania z etapu I, są to 3- osobowe zespoły z każdej klasy.

Uczestnicy powinni wykazać się znajomością tekstów następujących baśni

H.Ch. Andersena:

- Królowa Śniegu,
- Dziewczynka z zapalkami,
- Calineczka,
- Brzydkie kaczątko,
- Mała Syrenka,
- Księżniczka na ziarnku grochu, ➤ Nowe szaty cesarza.

Pytania konkursowe:

1. W kim zakochała się Syrenka? (odp. w księciu)
2. Co położono na ziarnku grochu, aby nie poczuła tego księżniczka ? (odp. 20 materaców i 20 puchowych pierzyn)
3. W jakiej baśni występują tkacze oszuści? (odp. „ Nowe szaty cesarza”)
4. Jaki dał imię Calineczce duszek kwiatów? (odp. Maja)
5. Która baśń opowiada o biedzie pewnej dziewczynki? (odp. „Dziewczynka z zapalkami”)
6. Zaznacz baśnie, których autorem jest Andersen:
 - a) Kot w butach,
 - b) Jaś i Małgosia,
 - c) Śpiąca królewna,
 - d) Brzydkie kaczątko,
 - e) Księżniczka na ziarnku grochu,
 - f) Calineczka(odp. d, e, f)
7. Dlaczego wszyscy bali się powiedzieć cesarzowi, że nie widzą jego nowych szat? (odp. oznaczało to, że są głupcami).
8. Kogo pokochała Calineczka? (odp. króla Elfów)
9. Na czym polegała siła Gerdy? (odp. była dobrym dzieckiem)
10. Z czego wykonana była kołyska Calineczki? (odp. łupinka orzecha włoskiego)
11. Jakie słowo miał ułożyć Kay z lodowej łamigłówki? (odp. wieczność)
12. Kto zaopiekował się Calineczką na zimę? (odp. myszka polna)

13. Z czego wykonana była chatka Baby Jagi? (odp. z piernika)
14. Czego chciała od Syrenki czarownica w zamian za nogi? (odp. jej piękny głos)
15. Kim Calineczka opiekowała się całą zimę? (odp. jaskółką)
16. Co utkwilo w oku Kaya ? (odp. kawałek rozbitego lustra)
17. Dlaczego księżniczka spała na ziarnku grochu? (odp. była to próba , czy jest prawdziwą księżniczką)
18. W kogo przemieniło się brzydkie kaczątko? (odp. w łabędzia)
19. Za kogo miała wyjść za mąż Calineczka? (odp. za kreta)
20. Co stało się z dziewczynką, która sprzedawała zapalki? (odp. dziewczynka zamarzła)

Wariant II

Konkurs ze znajomości baśni H.Ch. Andersena, Ch. Perraulta, J.W. Grimm.
W konkursie udział biorą wszyscy uczniowie klas III, dobrani w pary.

Uczestnicy powinni wykazać się znajomością tekstów następujących baśni:

Andersena, J.W. Grimm, Ch. Perraulta :

- Królowa Śniegu,
- Dziewczynka z zapalkami,
- Calineczka,
- Brzydkie kaczątko,
- Mała Syrenka,
- Księżniczka na ziarnku grochu,
- Nowe szaty cesarza,
- Kopciuszek,
- Śpiąca królewna,
- Czerwony Kapturek,
- Kot w butach,
- Tomcio Paluch
- Jaś i Małgosia,
- Królewna Śnieżka
- O wilku i siedmiu kozłatkach.

Zadanie I

Z którą bajka kojarzy ci się dany rekwizyt:

1. *Łupina orzecha*

a) „*Tomcio Paluch*”

b) „*O wilku i siedmiu kozłatkach*”

c) „*Calineczka*

(odp. c)

2. Koszyczek pełen jedzenia

a) „Czerwony Kapturek”

b) „Jaś i Małgosia”

c) „Kopciuszek”

(odp. a)

3. Jabłko

a) „Śpiąca królewna”

b) „Królewna Śnieżka”

c) „Królowa Śniegu”

(odp. b)

4. Powóz z dyni

a) „Księżniczka na ziarnku grochu”

b) „Kopciuszek”

c) „Kot w butach”

(odp. b)

5. Kawalek rozbitego zwierciadła

a) „Królowa Śniegu”

b) „Mała Syrenka”

c) „Nowe szaty cesarza” (odp. a)

6. Wrzeczono

a) „ Calineczka”

b) „Śpiąca królewna”

c) „Jaś i Małgosia” (odp. b)

Zadanie II

Królowa Śniegu

1. Jak nazywali się główni bohaterowie tej baśni?

(odp. Kay i Gerda)

2. Jaki napis miał ułożyć Kay z lamigłówki?

(odp. wieczność)

3. Co zrobiła Królowa Śniegu, aby zatrzymać Kaya? (odp. zamroziła jego serce)

Calineczka

1. Kim była Calineczka?
(odp. Elfem)
2. Kim Calineczka opiekowała się w czasie zimy?
(odp. jaskółką)
3. Kto był synem żaby?
(odp. ropuch)

Jaś i Małgosia

1. Dlaczego Baba Jaga karmiła Jasia słodyczami? (odp. chciała go zjeść)
2. Z czego była chatka Baby Jagi?
(odp. z piernika)
3. Dlaczego Jaś i Małgosia znaleźli się w chatce Baby Jagi ?
(odp. zabłądzili w lesie)

Królowna Śnieżka

1. Z kim zamieszkała Śnieżka w lesie?
(odp. z krasnoludkami)
2. Dlaczego macocha nie lubiła Śnieżki? (odp. była od niej piękniejsza)
3. Co macocha zrobiła, że Śnieżka zapadła w sen?
(odp. podała jej zatrute jabłko)

Kot w butach

1. W jakie zwierzę zamienił się czarnoksiężnik na prośbę kota?
(odp. mysz)
2. Jak to się stało, że kot potrafił mówić? (odp. czarnoksiężnik zapomniał go odczarować)
3. Kim był ojciec właściciela kota w butach ?
(odp. młynarzem)

Kopciuszek

1. Dlaczego dziewczynka nazwana była Kopciuszkiem ?

(odp. ponieważ była brudna)

2. Ile sióstr miał Kopciuszek ?

(odp. dwie)

3. O której godzinie Kopciuszek musiał wyjść z balu u księcia?

(odp. o dwunastej).

Przedstawienie

W przedstawieniu biorą udział chętni uczniowie klas I-III, stanowi ono podsumowanie projektu, zaproszone zostają wszystkie klasy biorące udział w tym przedsięwzięciu.

SCENA I

Na scenie jest las, w tle słychać melodię z szumem lasu. Występują:
Dziewczynka, Babcia, Czerwony Kapturek, Wróżka, Głos, Kopciuszek.

Czerwony Kapturek

Niebo –pogodne, na nim
Obłoczków pomykanie,
Po prostu figle chmurek.
Miło, jak na majówce,
W słońcu lśni mi na główce
Czerwony mój kapturek.
Jak się masz !

Dziewczynka: Och dobrze! Kim jesteś?

Czerwony Kapturek: Nie poznajesz mnie? To ja, Czerwony Kapturek.

Dziewczynka: A gdzie twój czerwony strój?

Czerwony Kapturek: Znudził mi się. Postanowiłam iść z duchem czasu.

Moda jest teraz odjazdowa. Ale nie martw się. Bajka jest cały czas taka sama.
Muszę już iść. Tam za drzewem czeka już wilk. Znowu będzie się złościł, że się spóźniłam.

(pojawia się domek, przy którym siedzi Wróżka i pisze list)

Dziewczynka: Ale piękny zapach. To bzy!

Głos: Skromniutkie i nieduże są domki dobrych wrózek
Za płotem gęstych bzów.

W ogródkach dobrych wrózek woń głogów, dzikiej róży
Uderza nam do głów.

I każdy jest wzruszony, więc wzdycha- co za domek!

Wszystkich potrafi urzec znikomy domek wrózek.

Nie oprze mu się nikt.

Gdy zniknie – oczy zmrużysz i widzisz domek wrózek
Chociaż przed chwilą – znikł.

I każdy jest wzruszony, więc wzdycha - co za domek.

Dziewczynka: To chyba dobra Wróżka Bzów. Dzień dobry wróżko. Jak tu jest pięknie,
A ten zapach. Wróżki w bajkach mają wiele pracy!

Wróżka: Gdyby nie my, nie byłoby wielu wspaniałych bajek.

Dziewczynka: Wróżko, czy mogłabyś powiedzieć, w jakiej bajce jeszcze pracujesz?

Wróżka: Sama zobacz (*pojawia się Kopciuszek*)

Otrzyj łezki i spójrz raźniej.

Bardzo ważne są przyjaźnie.

Moja przyjaźń ci pozwoli

Czynić zadość twojej woli.

Babcia: I słyszy z ust dziewczęcia:

Kopciuszek:

Marzy mi się bal u księcia.

Lecz jak mogę myśleć o nim

W tych łachmanach i bez koni.

Dziewczynka: Wróżka rzekła:

Wróżka:

Teraz przynieś moje dziecko spora dynię.

Dziewczynka:

I dotyka różdżką dyni

A ta trochę drży i dymi

Trochę burczy, trochę furczy

Tam wybrzuszy się, tu skurczy

Już wehikuł- cud kareta!

A Kopciuszek klaszcze w dłonie szepcząc:

Kopciuszek: Gdyby jeszcze konie!

Babcia:

Wróżka w śmiech, gdy to słyszy,

I zamienia cztery myszy W

czwórkę koni krwi gorącej,

Zaprzęgniętych do karocy.

Lecz nie koniec na tym czarów,

Jeszcze różdżki muśnięć parę,

I Kopciuszek zamiast strzępów

Ma na sobie suknię piękną,
A na stopach – wystrzałowe
Pantofelki kryształowe.

Wróżka:

Jedź i baw się, lecz pamiętaj
Posłuszeństwo to rzecz święta.
Nim bić skończy północ zegar,
Po zamkowych schodach zbiegaj,
By powrócić do karocy I
odjechać pośród nocy.

SCENA II

Zamek, komnata, w której stoi kołyska, Król i Królowa, Wróżka.

Dziewczynka: Cii, jakieś dziecko śpi.

Babcia: Była sobie raz Królowa, której narodził się synek brzydki ze sterzącym czubkiem włosów na głowie.

Król: Ach, co za brzydak !

Wróżka: Niech Wasza Królewska Mość nie przejmuj się brzydota.

Ten mały niewydarzony Knypś z czubkiem wyrośnie na młodzieńca, który będzie wszystkich czarował rozumem i dowcipem, a oprócz tego otrzyma ode mnie cenny dar.

Królowa: Jaki !!!

Wróżka: Będzie mógł obdarzyć rozumem osobę, którą pokocha.

Królowa: Co mu z tego przyjdzie!

Wróżka: Zobaczymy, zobaczymy ...

Babcia: Brzydki synek królewski chował się zdrowo i nie sprawiał nikomu kłopotów. Gdy tylko zaczął mówić, miał o wszystkim coś ciekawego do powiedzenia... **Dziewczynka:** Współczuje mu. Nikt pewnie go nie lubił. Takiego mądrałę.

Babcia: ...a jego zachowanie było tak pełne wdzięku, że każdy był nim oczarowany. Mijały lata, Królowa z sąsiedniego królestwa urodziła w tym czasie dwie dziewczynki, a przy narodzinach była ta sama Wróżka.

Dziewczynka: Wiem, wiem! Starsza córka była piękna jak poranek, młodsza za to okropne brzydactwo. Aby zaś wszystkie zalety były podzielone sprawiedliwie ta pierwsza nie będzie miała rozumu za grosz i wyrośnie na głupią, ale piękną pannę, a ta druga będzie taka rozumna, że nikt nie spostrzeże, jak bardzo jest brzydka.

Wróżka: Sprawiedliwość wrózek objawia się dopiero po latach. Brzydki, ale mądry młodzieniec obdaruje swą mądrością tę, którą pokocha, zaś piękna, ale głupiutka panna dostanie moc obdarowania swą urodą tego, którego jej serce wybierze.

Dziewczynka: Robi się ciekawie.

Babcia: Po jakiej sprawie? Jeszcze nie skończyliśmy podróży po bajkowym świecie.

SCENA III

Sala balowa. Występują: Król, Królowa, wróżka, Kopciuszek, Królewicz oraz pozostałe postacie.

Wszyscy:

Ach bal ! Dźwięki muzyki,
Szepty, śmieszki, żarciki
Błyszcą szklane świeczniki
Płoną świeczek płomyki
Kremy, lody, karmelki,
Wybór świetny i wielki,

.....
Dźwięki muzyki, słów szmerek,
Błyski kolczyków, klamerek

Kopciuszek: To był naprawdę piękny bal
I ja w sukience jak we mgle. Tyle
dziewcząt innych znał, A wybrał właśnie
mnie.
To był naprawdę piękny bal.

SCENA IV

Las, krasnale, Babcia, Dziewczynka.

Krasnale:

Łopaty w dłoń, każdy wam to powie
Robimy wszystko migiem, nie przeszkadza nasz mikry wzrost.
Tu pod ziemią wre praca, bo to się opłaca.
Pracować w chodniku każdy chce. Więc
za złota karaty choćbym był bogaty Nie
oddam łopaty i już.

Krasnal Maruda: Cześć dzieci. Co tam słyhać w waszym świecie, bo wiecie, mnie Wcale
nie jest tak lekko pracować pod ziemią. Może znacie jakąś lżejszą pracę?

Krasnal Gburek: Maruda do roboty.

Dziewczynka: Piękne piosenki, piękne bajki nigdy się nie starzeją!

Bibliografia

1. *Baśniowe lektury. Baśnie Andersena*, Diepholz 2003r.
2. Bettelheim B.: *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*, Warszawa 1985r.
4. Juszczak Wioletta. *Czy znasz baśnie Andersena*, „Biblioteka w szkole” 2005 nr 10 s. 10-11

5. Kucab D.: *Zagadki-baśnie, bajki i wiersze*, „Biblioteka w szkole” 2005 nr 2 s. 32
6. Michalak U.: *Zaczarowany świat bajek*, „Biblioteka w szkole” 2002 nr 9 s.23-25
7. Molicka M.: *Bajki terapeutyczne dla dzieci*, Poznań 1999r.
8. Słońska I.: *Dzieci i książki*, Warszawa 1970r.
9. Szczęśniak U. *Jaka to bajka*, „Biblioteka w szkole” 2006 nr12 s. 20- 21 10.
Taraszkiewicz M.: *Książki warte czytania... dzieciom*, Warszawa 1995r.
11. Wortman S.: *Baśń w literaturze i życiu człowieka. Co i jak opowiadać*, Warszawa 1985r.